

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 98/43/EY,

annettu 6 päivänä heinäkuuta 1998,

tupakkatuotteiden mainontaa ja niiden hyväksi tapahtuvaa sponsorointia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 57 artiklan 2 kohdan sekä 66 ja 100 a artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 189 b artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat, että

- 1) tupakkatuotteiden mainontaa ja niiden hyväksi tapahtuvaa sponsorointia koskevissa jäsenvaltioiden laeissa, asetuksissa ja hallinnollisissa määräyksissä on eroja; tämä mainonta ja sponsorointi ylittää jäsenvaltioiden rajat, ja sen vuoksi nämä erot ovat omiaan luomaan esteitä kyseisen toiminnan välineinä toimivien tuotteiden liikkumiselle ja alan palvelujen tarjoamisen vapaudelle samoin kuin aiheuttamaan kilpailun vääristymistä ja muodostumaan tällä tavoin esteeksi sisämarkkinoiden toiminnalle,
- 2) nämä esteet olisi poistettava, minkä vuoksi tupakkatuotteiden mainontaa ja niiden hyväksi tapahtuvaa sponsorointia koskevia sääntöjä olisi lähennettävä jättämällä kuitenkin jäsenvaltioille mahdollisuus tietyin edellytyksin määrätä ihmisten terveyden suojelemiseksi tarpeellisia pitämistään vaatimuksista,

3) komissio perustaa perustamissopimuksen 100 a artiklan 3 kohdan mukaisesti 1 kohdassa tarkoitettua, terveyttä, turvallisuutta, ympäristönsuojelua ja kuluttajansuojaa koskevat ehdotuksensa suojelun korkeaan tasoon,

4) tässä direktiivissä olisi näin ollen otettava asianmukaisella tavalla huomioon ihmisten terveyden suojeleminen, erityisesti nuorten terveyden suojeleminen, joiden osalta mainonta on merkittävä tupakkatuotteita edistävä tekijä,

5) neuvosto antoi sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan turvaamiseksi 100 a artiklan perusteella tupakkatuotteiden merkintöjä koskevan direktiivin 89/622/ETY ⁽⁴⁾ ja savukkeiden enimmäistervapitoisuutta koskevan direktiivin 90/239/ETY ⁽⁵⁾,

6) direktiivi 92/28/ETY ⁽⁶⁾ käsittää ihmiselle tarkoitettuja lääkkeitä koskevan mainonnan; tupakoinnista vieroittamiseen tarkoitettuja tuotteita koskeva mainonta ei kuuluisi tämän direktiivin soveltamisalaan,

7) tätä direktiiviä ei sovelleta yksinomaan tupakka-kaupan ammatillisille tarkoitettuun viestintään, kaupan pidettävien tupakkatuotteiden esillepanoon ja niiden hintojen ilmoittamiseen sekä, jos myyntiä koskevat järjestelyt sen sallivat, tupakan myyntipisteissä ostajalle suunnattuun mainontaan sekä sellaisista kolmansista maista peräisin olevien julkaisujen myyntiin, jotka eivät täytä tämän direktiivin vaatimuksia edellyttäen kuitenkin, että noudatetaan yhteisön oikeutta ja yhteisön kansainvälisiä velvoitteita; jäsenvaltioiden tehtävänä on tarvittaessa toteuttaa näillä aloilla aiheellisia toimenpiteitä,

8) ottaen huomioon kaikkien suullisen, kirjallisen ja painetun, radion tai television tai elokuvan välityk-

⁽¹⁾ EYVL C 129, 21.5.1992, s. 5.

⁽²⁾ EYVL C 313, 30.11.1992, s. 27.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 11. helmikuuta 1992 (EYVL C 67, 16.3.1992, s. 35), sisältö vahvistettu 189 b artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen 3. joulukuuta 1993, neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 12. helmikuuta 1998 (EYVL C 91, 26.3.1998, s. 34), Euroopan parlamentin päätös, tehty 13. toukokuuta 1998 (EYVL C 167, 1.6.1998) ja neuvoston päätös, tehty 22. kesäkuuta 1998.

⁽⁴⁾ EYVL L 359, 8.12.1989, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 92/41/ETY (EYVL L 158, 11.6.1992, s. 30).

⁽⁵⁾ EYVL L 137, 30.5.1990, s. 36.

⁽⁶⁾ EYVL L 113, 30.4.1992, s. 13.

sellä esitetyn mainonnan keinojen välisen keskinäisen riippuvuuden ja kilpailun vääristymisen ja säännösten kiertämisen estämiseksi tämän direktiivin olisi katettava kaikki mainonnan keinot ja muodot lukuun ottamatta televisiomainontaa, joka kuuluu jo televisiotoimintaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 3 päivänä lokakuuta 1989 annetun neuvoston direktiivin 89/522/ETY⁽¹⁾ soveltamisalaan,

- 9) kaikilla epäsuoran mainonnan ja sponsoroinnin muodoilla sekä ilmaisjakelulla on samat vaikutukset kuin suoralla mainonnalla; sen vuoksi niitä olisi säädeltävä, rajoittamatta kuitenkaan sananvapauden peruseriaa, mukaan lukien ne epäsuoran mainonnan muodot, joissa tupakkatuotteen nimeä suoraan mainitsematta käytetään tupakkatuotteista käytettyä nimeä, tavaramerkkiä, symbolia tai muuta erottavaa piirrettä; jäsenvaltiot voivat kuitenkin lykätä näiden säännösten soveltamista kaupallisten käytäntöjen mukauttamiseksi ja tupakkatuotteiden hyväksi tapahtuvan sponsoroinnin korvaamiseksi muilla soveltuvilla tuen muodoilla,
- 10) jäsenvaltioilla säilyisi edelleen mahdollisuus sallia, että muiden tuotteiden ja palvelujen kuin tupakkatuotteiden tai -palvelujen mainonnassa jatketaan tietyin edellytyksin sellaisen nimen käyttöä, jota on vilpittömässä mielessä käytetty jo ennen tämän direktiivin voimaantuloa sekä kyseisistä tuotteista tai palveluista että tupakkatuotteista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tupakkatuotteiden mainonnan säätelyn soveltamista,
- 11) kaikkien tässä direktiivissä tarkoitettujen sponsoroinnin päämäärien saavuttamiseksi soveltuviin keinojen olisi kuuluttava sen nykyisen toiminnan ja tapahtumien sponsoroinnin piiriin, johon jäsenvaltiot saavat edelleen antaa luvan viimeistään 1 päivänä lokakuuta 2006 päättyvän, tämän direktiivin voimaantuloa seuraavan kahdeksan vuoden siirtymäkauden ajan ja johon olisi siirtymäaikana kohdistettava vapaaehtoisia rajoituksia ja johon käytettyjen summien tasoa olisi alennettava, ja
- 12) tämän direktiivin mukaisesti annettujen kansallisten säännösten soveltamisen valvontaa varten jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön aiheelliset keinot kansallista lainsäädäntöään noudattaen,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tämän direktiivin tarkoituksena on tupakkatuotteiden mainontaa ja niiden hyväksi tapahtuvaa sponsorointia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentäminen.

2 artikla

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- 'tupakkatuotteilla' tupakasta kokonaan tai osittain valmistettuja, poltettavaksi, sieraimiin vedettäväksi, imeskeltäväksi tai pureskeltäväksi tarkoitettuja tuotteita;
- 'mainonnalla' liiketoimintaan liittyvää viestintää, jonka tarkoituksena on tupakkatuotteen myynnin edistäminen tai jolla on suora tai välillinen tupakkatuotteen myyntiä edistävä vaikutus, mukaan lukien mainonta, jolla tupakkatuotetta suoraan mainitsematta yritetään kiertää mainontakielto käyttämällä tupakkatuotteiden nimiä, tavaramerkkejä, symboleja tai muita erottavia piirteitä;
- 'sponsoroinnilla' sellaista julkista tai yksityistä tapahtumalle tai toiminnalle annettavaa tukea, jonka tarkoituksena on tupakkatuotteiden edistäminen tai joka suoraan tai välillisesti vaikuttaa tupakkatuotteita edistävästi;
- 'tupakan myyntipisteellä' paikkaa, jossa tupakkatuotteet ovat myynnissä.

3 artikla

1. Mainonta ja sponsorointi kaikissa muodoissaan on yhteisössä kielletty, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 89/522/ETY soveltamista.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot saavat sallia, että muiden tuotteiden tai palvelujen mainonnassa käytetään nimeä, jota vilpittömässä mielessä jo käytetään sekä tupakkatuotteista että muista tuotteista tai palveluista, joita sama yritys tai eri yritykset ovat pitäneet kaupan tai tarjonneet ennen 30 päivää heinäkuuta 1998.

Tätä nimeä voidaan kuitenkin käyttää ainoastaan muodossa, joka selvästi erottuu tupakkatuotteesta käytetystä nimestä, ja ilman tupakkatuotteesta jo käytettyä muuta erottavaa tunnusta.

3. a) Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että millään tupakkatuotteella ei ole muun tuotteen tai palvelun

(1) EYVL L 298, 17.10.1989, s. 23, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/36/EY (EYVL L 202, 30.7.1997, s. 60).

lun nimeä, tavaramerkkiä, symbolia tai muuta erottavaa piirrettä, jollei tätä tupakkatuotetta 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna päivänä jo pidetä kaupan kyseisellä nimellä tai tavaramerkillä tai symbolilla taikka muun erottavan piirteen avulla.

- b) Edellä 1 kohdassa säädettyä kieltoa ei saa kiertää 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun päivän jälkeen markkinoille saatettavan tuotteen tai tarjottavan palvelun osalta käyttämällä tupakkatuotteista jo käytettyjä nimiä, tavaramerkkejä, symboleja tai muita erottavia piirteitä.

Tätä varten tuotteen tai palvelun nimi, tavaramerkki, symboli tai muu erottava piirre on esitettävä siten, että se selvästi erottuu tupakkatuotteesta käytetystä nimestä, tavaramerkistä, symbolista tai muusta erottavasta piirteestä.

4. Ilmaisjakelu, jonka tarkoituksena on tupakkatuotteen myynnin edistäminen tai joka suoraan tai välillisesti vaikuttaa tupakkatuotetta edistävasti, on kielletty.

5. Tätä direktiiviä ei sovelleta

- yksinomaan tupakkakaupan alan ammattilaisille suunnattuun viestintään;
- kaupan pidettävien tupakkatuotteiden esillepanoon ja niiden hintojen ilmoittamiseen tupakanmyyntipisteissä;
- mainontaan tupakkatuotteiden myyntiin erikoistuneissa liikkeissä ja niiden näytteillepanotilassa tai, jos on kyse erilaisten tuotteiden tai palvelujen myyntiliikkeestä, tupakkatuotteiden myyntiä varten tarkoitetuissa paikoissa, sekä sellaisissa myyntipisteissä, joita, kuten Kreikassa, koskee erityinen sosiaalisiin perustein annettu lupa ("periptera");
- sellaisten julkaisujen kaupan pitämiseen, jotka sisältävät tupakkatuotteiden mainontaa ja jotka on toimitettu ja painettu kolmansissa maissa, jos kyseisiä julkaisuja ei ole pääasiallisesti tarkoitettu yhteisön markkinoille.

4 artikla

Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että tämän direktiivin perusteella annettujen kansallisten säännösten soveltamisen valvomiseksi on riittävät ja tehokkaat keinot. Näihin keinoihin voivat kuulua säännökset, joiden nojalla

henkilöt tai yhteisöt, joilla on kansallisen lainsäädännön mukaan oikeutettua etua tämän direktiivin vastaisen mainonnan poistamisesta, voivat ryhtyä oikeudellisiin toimiin tällaista mainontaa vastaan tai saattaa asian sellaisen hallintoviranomaisen käsiteltäväksi, jolla on toimivalta ratkaista valitukset tai panna vireille asianmukainen oikeudenkäynti asiassa.

5 artikla

Tällä direktiivillä ei rajoiteta jäsenvaltioiden mahdollisuutta säätää perustamissopimuksen määräyksiä noudattaen tupakkatuotteiden mainontaa tai sponsorointia koskevia tiukempia vaatimuksia, joita ne pitävät tarpeellisina ihmisten terveyden suojelemiseksi.

6 artikla

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 30 päivänä heinäkuuta 2001. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin, tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaus tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

3. Jäsenvaltiot voivat lykätä 3 artiklan 1 kohdan soveltamista

- lehdistön osalta yhdellä vuodella,
- sponsoroinnin osalta kahdella vuodella.

Poikkeustapauksissa ja asianmukaisesti perustelluista syistä jäsenvaltiot voivat edelleen antaa luvan maailmanlaajuisesti järjestettyjen tapahtumien tai toiminnan nykyiseen sponsorointiin viimeistään 1 päivänä lokakuuta 2006 päättyvän kolmen vuoden lisäjakson ajan, edellyttäen että

- siirtymäajan kuluessa tähän sponsorointiin käytetyt rahamäärät pienenevät,
- otetaan käyttöön vapaaehtoisia rajoittamistoimenpiteitä mainonnan näkyvillä olon rajoittamiseksi kyseisissä tapahtumissa tai toiminnoissa.

7 artikla

Komissio esittää viimeistään 30 päivänä heinäkuuta 2001 ja sen jälkeen joka toinen vuosi Euroopan parlamentille, neuvostolle sekä talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta, erityisesti 3 artiklan 2 ja 3 kohdan sekä 6 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta ja vaikutuksista siihen tarvittaessa liittyvine ehdotuksineen tämän direktiivin mukauttamiseksi kyseisissä kertomuksissa todettuun kehitykseen. Tällainen mukauttaminen ei vaikuta 6 artiklan 3 kohdassa säädettyihin määräaikoihin.

8 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

9 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä päivänä heinäkuuta 1998.

Euroopan parlamentin puolesta *Neuvoston puolesta*

J. M. GIL-ROBLES

R. EDLINGER

Puhemies

Puheenjohtaja